
Keskustan alueen varhaiskasvatusselvitys

SIVLTK 29.03.2023 § 32
182/12.00.00/2023

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on tarkasteltu isona kokonaisuutena osana Sivistystoimen palveluverkkoselvitystä 2023. Palveluverkkoselvityksen jälkeen varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut lyhyellä aikavälillä merkittävästi niin valtakunnallisella kuin Sastamalan tasolla tarkasteltuna. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on koko kaupungin tasolla tällä hetkellä 79,8 % (11.1.2023) 1-5-vuotiaiden lasten osalta, kun se vuonna 2019 oli 62,9 %. Palveluverkkoselvityksessä osallistumisasteen arvioitiin olevan 65 %. Valtakunnallisesti suuntaus on ollut Sastamalan kaltainen.

Syyt osallistumisasteen kasvuun ovat varmasti monisyiset, mutta suurimpia vaikuttavia tekijöitä arvioidaan olevan parantunut työllisyystilanne sekä valtakunnallisesti toteutetut tuloerajojen merkittävät korotukset varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määrittämiseen liittyen. Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteena on nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisaste 90 %:iin vuoteen 2030 mennessä.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvun myötä varhaiskasvatuspaikkojen määrä on arvioitu liian vähäiseksi ja kaikkia sopeuttamisohjelman toimenpiteitä ei ole pystytty toteuttamaan. Touhula -päiväkodit on ilmoittanut, että he lopettavat Touhula Sastamala -yksikön toiminnan 31.7.2023 mennessä, joka aiheuttaa edelleen varhaiskasvatuspaikkojen lisätarvetta. Palveluverkon laajuuden arvioinnissa keskeisiä arvioita ovat ikäluokkien koko (syntyvyys) ja varhaiskasvatuksen osallistumisaste. Muita selvityksessä huomioituja seikkoja ovat tuen toteuttaminen, johtaminen, työhyvinvointi, henkilöstön saatavuus, henkilöstö- ja käyttökustannukset sekä erilaiset tilaratkaisut. Palveluverkon päivittämisessä arvioidaan, että tulevaisuudessa ikäluokkien koko Sastamalassa olisi 150 lasta ja varhaiskasvatuksen osallistumisaste jatkaa kasvuaan n. 85 %:iin. Varhaiskasvatuspaikkojen määrän tarpeesta tulevaisuudessa on pyritty huomioimaan sitä, että osallistumisasteen kasvu tarkoittaa alle 3-vuotiaiden osuuden kasvua varhaiskasvatuksen piirissä. Tällä hetkellä n. 30 % varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on alle 3-vuotiaita. Myös tuen toteuttamisen näkökulmaa on huomioitu osittain paikkamäärän arvioinneissa, mutta on selvää, että jatkossakin tarvitaan avustavaa henkilöstöä lasten tuen toteuttamiseen.

Pohjoiselle ja läntiselle alueelle on jo perustettu lisäryhmiä (Kiikan, Uotsolan ja Häijään päiväkoteihin), jotta varhaiskasvatusta on pystytty tarjoamaan kuntalaisille varhaiskasvatuslain vaatimalla tavalla. Arvioiden mukaan toimintavuonna 2023-2024 lisäryhmät tarvitaan Kiikan ja Uotsolan päiväkoteihin ja näiden tarve olisi pysyvämpi.

Touhula Sastamalan toiminnan päättymisen myötä Keskustan alueen varhaiskasvatus tarvitsee arvion mukaan yli 60 lisäpaikkaa toimintavuoden 2023-2024 aikana, kun Touhulan paikkoja ei enää huomioida. Arvio on, että lisäpaikkojen tarve on pysyvä. Liitteenä olevassa selvityksessä on tehty vertailua neljän eri vaihtoehdon välillä ja näiden vaihtoehtojen pohjalta ehdotetaan kolmivaiheista etenemistä varhaiskasvatuspaikkojen lisäämiseksi keskustan alueella.

Valmistelija Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen

Esittelijä Kasvatusjohtaja

Päätösehdotus Sivistyslautakunta päättää linjaratkaisunaan, että

1. Toimintavuodeksi 2023-2024 varhaiskasvatuspaikkoja lisätään akuutisti tarvittava määrä väliaikaisratkaisuin, johon sisältyy mm. Touhula Sastamala -yksikön toiminnan ottaminen kaupungin toiminnaksi.
2. Varhaiskasvatuspaikkoja lisätään siirtotilaratkaisulla Ojansuun päiväkodin läheisyyteen viiden vuoden vuokra-ajalla. Valmistelu käynnistyy välittömästi.
3. Siirtotilojen vuokra-ajan päätyttyä varhaiskasvatuspaikkoja lisätään nykyisestä pysyvällä ratkaisulla. Tätä varten laaditaan erillinen selvitys, jossa huomioidaan mm. Ojansuun päiväkodin mahdollinen laajentaminen ja Marttilan koulun kiinteistön muuntaminen varhaiskasvatuksen käyttöön. Valmistelu käynnistyy välittömästi.

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Lauri Haapamäki teki esityksen, että

1. Toimintavuodeksi 2023-2024 varhaiskasvatuspaikkoja lisätään akuutisti tarvittava määrä väliaikaisratkaisuin, johon sisältyy mm. Touhula Sastamala -yksikön toiminnan ottaminen kaupungin toiminnaksi.
2. Varhaiskasvatuspaikkoja lisätään keskustan läheisyyteen pysyvällä ratkaisulla omana investointina. Valmistelu käynnistyy välittömästi.

Perustelut: Lisää kaupungin omaa kapasiteettia ja volyyymia varhaiskasvatuksessa ja lisää siltä osin kaupungin vetovoimaa lapsiystävällisenä kuntana.

Esittelijän päätösehdotuksesta siis kohta 1. pysyy ennallaan, mutta kohta 2. muutetaan ja kohta 3. putoaa kokonaan pois.

Sivistyslautakunta kannatti yksimielisesti jäsen Lauri Haapamäen tekemää esitystä.

Jäsen Lauri Haapamäen esitys tuli yksimielisesti lautakunnan päätökseksi.

Merkittiin, että varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen poistui ennen päätöksentekoa klo 18:00.

Lisätietoja

Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen, puh. 040 482 1420